

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520200803
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1520200803.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - Z.. E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, C., zastúpená- B. kancelária PM Lawyers, s. r. o., so sídlom Košická 49, Bratislava a otec - P. N. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, C., zastúpený- Advokátska kancelária LAW WIN s. r. o., so sídlom Vajnorská 98, Bratislava, IČO: 53 199 782, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava V, so sídlom Prokofievova 4, Bratislava, v konaní na návrh matky o zákaz styku, takto

rozhodol:

- I. Súd zamietla návrh matky.
- II. O trovách znaleckého dokazovania rozhodne súd samostatným uznesením.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.02.2020 sa matka domáhala dočasného zákazu styku otca s mal. Z. a zákazu priblíženia sa otca k nej a aj k maloletému na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Návrh odôvodnila matka podozrením, že otec má v čase styku s dieťaťom na neho negatívny vplyv, dieťa chodí od otca v zlom psychickom stave a s modrinami, v noci sa pomočuje, často sa budí, vyhľadáva ju. Ako ďalšie dôvody uviedla podozrenie z manipulácie dieťaťa otcom, možné ohrozenie mravnej výchovy dieťaťa, nerešpektovanie autorít, pasívnu agresivitu otca a že podala na otca trestné oznámenie dňa 11.02.2020.
2. OS Bratislava V uznesením č. k. 20P/29/2020 - 15 zo dňa 18.02.2020 vylúčil časť návrhu matky na zákaz priblíženia sa otca k nej a k osobe dieťaťa na samostatné konanie.
3. Otec s návrhom matky nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť.
4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, kolízneho opatrovníka, zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava V, výsluchom mal. Z., znaleckým posudkom č. 50/2021 znalca Z.. et Z.. Z. C., obsahom kópie znaleckého posudku č. 10/2020 znalkyne Z.. X. R. robeného v trestnom konaní (ako listinným dôkazom; je na čl. 146 v spise), písomnými vyjadreniami účastníkov konania, vyjadrením znalca na pojednávaní, správami Spoločnosti priateľov detí z detských domovov W. ako dar, záverečnou správou z mediačného procesu zo dňa 27.02.2020, uznesením OR PZ v Bratislave III, odbor kriminálnej polície, 1.odd.vyšetrovania, č. k. ČVS: ORP-182/1-VYS-B3-2020 z 28.5.2020 a z 18.12.2020 a sťažnosťami matky voči predmetným rozhodnutiam, výpisom z registra trestov na otca,

sms komunikáciou medzi rodičmi, emailovou komunikáciou medzi rodičmi a mediátorkou, pripojenými spismi tunajšieho súdu: sp. zn.: 3Em/1/2020, 20P/26/2020, 59P/282/2018, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 59P/282/2018-68 zo dňa 20.02.2019 (právoplatný dňa 05.04.2019) bol mal. Z. zverený do starostlivosti matke, obaja rodičia boli oprávnení dieťa zastupovať, otcovi bolo určené výživné po 100 eur mesačne. Otcovi bol upravený styk s maloletým nasledovne: v párnom týždni v utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod., v nepárnom týždni v stredu od 16:00 hod. do 19:00 hod. a od piatku 16:00 hod. do nedele 18:00 hod., v nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 16:00 hod. do 25.12. do 12:00 hod. a od 31.12. od 10:00 hod. do 1.1. do 12:00 hod., v párnom kalendárnom roku od 26.12. od 10:00 hod. do 28.12. do 19:00 hod. a v každom kalendárnom roku od druhej nedele mesiaca júl od 10:00 hod. do tretej nedele mesiaca júl do 19:00 hod. a od druhej nedele mesiaca august od 10:00 hod. do tretej nedele mesiaca august do 19:00 hod.

6. Súd vykonal pohovor s rodičmi v rámci cochemskej praxe dňa 23.10.2020, kedy matka uviedla, že sa „ nevie vyjadriť k zákazu styku“(čl. 50 v spise). Otec deklaroval, že si nie je vedomí ublíženia synovi.

7. Otec sa k návrhu matky na zákaz styku vyjadroval písomne už od podania matkinho návrhu, prvý krát podaním doručeným súdu 20.03.2020. Popieral, že by bolo synovi pri ňom zle. Pokiaľ spolu zažili nejaké spoločné zážitky, tak odchádza od neho smutný, občas plače. Z. dieťaťa matka spomína už dva roky, aj keď matke terapeuti aj mediátorka povedali, že u neho nevnímajú náznak agresivity a po celý čas mu syna bez problémov odovzdávala. Aj po podaní trestného oznámenia na neho dňa 12.2.2020 mu syna odovzdala. K pomočovaniu uviedol, že u neho syn spí pokojne a nikdy sa nepomocil. Ale dal súdu do pozornosti, že u matky spí syn s matkou, jej partnerom a ich spoločným dieťaťom na jednom matraci. Poprel, že by syna manipuloval, lebo je s ním málinko a nemá na to ani dôvod. Otec nemá predstavu, čo matka myslí pod ohrozením mravnej výchovy. On ho vychováva, aby vedel pozdraviť, poprosiť, podržať dvere, zagratulovať, mal rešpekt k starším a k ženám, zdržiava sa akýchkoľvek vulgarizmov. K tvrdeniu matky o nerešpektovaní autorít uviedol, že nevie, čo má na mysli matka, lebo on si výživné platí riadne, ani raz nemeškal s odovzdaním a prevzatím syna. Syn mu sám od seba hovorí, že ho ľúbi a že mu chýba. Otec je toho názoru, že tento návrh je pomstou matky pre nevyriešený rozchod medzi nimi ako rodičmi.

7.1. V podaní z 5.3.2021 potvrdil, že maloletého nevidel od februára 2020 ako aj to, že s matkou dieťaťa majú značne narušený vzťah. Matka so synom viac krát zmenila lekára, ak lekár nezdiala jej názor a nevidí žiadny dôvod, prečo by mu mal byť zakázaný styk. Poukázala na fakt, že Z. sa narodil v roku XXXX a počas spolužitia ho matka z ničoho neobvinila a útoky na neho začali až keď opustil spoločnú domácnosť. Odmietavý postoj syna k stretnutiam s ním nebol riadne preukázaný. Pokiaľ by mal úplne pretrhnuté väzby s dieťaťom, spôsobilo by to väčšie problémy v ďalšom vývoji maloletého, lebo môže inklinovať k matke ako preferenčnému rodičovi. Znalčka z odboru psychológie prizvaná do trestného konania sa vyjadrila, že nevidí pochybenia na jeho strane a pracovníčka z W. ako dar zase uviedla, že nevidí dôvod pokračovať v asistovanom styku. Otec poukázal na to, že syn sa mal vyjadriť s ričkou až v januári XXXX po tom, čo bolo zastavené trestné stíhanie voči nemu dňaXX.XX.XXXX. Otec ešte v roku 2018 navštívil pediatričku dieťaťa, ktorá ho informovala, že matka k nej chodí s modrinami syna a tiež mu uviedla, že ona rozpozná modriny od týrania a nemá sa báť. Podľa jeho tvrdenia mal. Z. spal u neho normálne v spálni a otec v obývačke na gauči. Otec tvrdil, že jeho nikto nežiadal o súhlas na vyšetrenie dieťaťa u psychiatra. Otec je presvedčený, že matka s ním nemá vyriešený vzťah a že vety mal. Z. sú naučené.

8. Z obsahu správy mediátorky S.. E. Y. z XX.X.XXXX vyplýva, že mediácia bola ukončená z dôvodu, že matka dňa 21.1.2020 písomne oznámila mediátorke aj otcovi, že sa rozhodla v mediácii nepokračovať.

9. Matka vo svojom podaní z 26.5.2020 uviedla, že bola liečená na depresie po odchode od svojej matky v XX-tich rokoch. Návrh odôvodnila tým, že správanie syna nemôže nechať bez povšimnutia. Potvrdila podanie trestného oznámenia na otca, pritom povedala len tvrdenia syna. Potvrdila, že otec sa so synom nestretol od 12.2.2020. Poukázala na to, že ako sa správa syn po návrate od otca. Podľa jej tvrdenia sa Z. pocíkal vždy po incidente s otcom, po príchode domov alebo v noci a preto to naznačuje nepravdivosť tvrdenia otca o spokojnosti syna. Z. chodil k otcovi často, lebo mu otec niečo sľúbil kúpiť. Matka tvrdí, že dieťa sa s otcom odmieta stretnúť a odmieta kontakt. Viac krát vnímala, že Z. nebol v prítomnosti otca uvoľnený. Keď sa prestali otec so synom stretávať, tak u syna nie sú časté emočné záchvaty. Podľa

matky sa syn počas takých záchvatov šponoval, škrabal sa po nohách. Ako ďalšiu situáciu uviedla, ako syn na toalete plakal, triasol sa, mal zavreté oči a keď sa ho pýtala, čo ho bolí, tak povedal že rička, avšak stolicu mal mäkkú. Následne telefonicky kontaktovala psychologičku, ktorá jej odporučila dieťa sledovať. Z. stav sa podľa matky zlepšil, ako spolu dlhšie neboli. Matka deklarovala vo vyjadreniach, že chce hlavne pomôcť synovi. Podľa matky však otec nechodí za otcom s radosťou. Z. sa pocikával pri incidente a príkladom uviedla, keď rozbil sklo na telefóne u otca. Na otcovej manipulácii trvá, lebo otec si dieťa uplácal čokoládami aj počas ich spolužitia. Tvrdenie o ohrozovaní mravnej výchovy spresnila tým, že na žiadosť syna mu pustila pesničku Star boy remix S., kde mal zviazaný chlap na hlave sáčok a druhý chlap ho škrtil zozadu. Z. jej povedal, že dvakrát to pozeral s otcom na I. R.. R. Z. má podľa matky opakovať vulgarizmy otca, ktorý ich pri šoférovaní neustále používa. Záleží jej len na tom, aby sa Z. správne vyvíjal, bol spokojným a veselým dieťaťom.

9.1. Podaním doručeným súdu 13.4.2021 matka uviedla, že 19.1.2021 jej syn povedal, že sa bojí otca, lebo mu ocino „K. A ocino mu povedal, že to nemôže nikomu povedať.“ Maloletý má obavy, aby išiel k otcovi. Podľa matky syn pred návštevou W. ako dar povedal, že sa bude musieť zase pretvarovať. Vo vyjadrení matka uvádza, že cca od leta XXXX vyžadoval od nej Z., aby mu E. či tam niečo nemá, postupne sa požiadavka vytrácala, ale po stretnutí s otcom u znalkyne a po stretnutiach v W. ako dar sa na ňu syn opäť obracal s touto požiadavkou. Informovala o tom prokuratúru, pediatričku a kolízneho opatrovníka. Dňa 22.8.2019 so synom navštívila pediatričku, ktorá poslala dieťa na neurologické a psychologické vyšetrenie. Matka navrhla okrem iného vykonať vylúch dieťaťa a znalecké dokazovanie.

9.2. Matka na svojich dôvodoch návrhu zotrvala aj v priebehu pojednávania. Svoje konanie a podanie návrhu odôvodnila tým, že u mal. Z. pretrvávali nespavosť, býval hore aj hodinu, zvracal, mal bolesti brucha, budil sa na búšenie srdca, triasol sa, bál sa zaspáť. Ona sa snažila s otcom komunikovať o všetkých tých problémoch, ktoré začali podľa vyjadrenia matky po ich rozchode v období rokov 2016-2017. Snažila sa ísť na psychologické vyšetrenie s dieťaťom a aj o mediáciu s otcom. Po návrate syna z dovolenky absolvovanej s otcom v Q. v roku XXXX bol Z. podľa slov matky v zlom psychickom stave, mal udretú hlavu a až po X dňoch išla so synom k lekáre. Podľa vyjadrenia matky jej syn začal rozprávať tvrdenia (ako ich opisovala v podaniach) tesne po ich rozchode, keď mal syn cca 3 roky. Prvé trestné oznámenie podala až vo februári XXXX, lebo otec ju zneisťoval, tvrdil že u neho dieťa spí. Matka býva od roku XXXX s svojim terajším partnerom, mal. Z. a s ich spoločným dieťaťom v 3-izbovom byte, ktorý má vo výlučnom vlastníctve. Potvrdila, že všetci štyria členovia rodiny spia v jednej izbe na dvoch veľkých matracoch. Dcéra sa jej narodila z druhovského pomeru v októbri XXXX. S. matky sa s mal. Z. stretáva od synových troch rokov.

9.3. Na pojednávaní dňa 13.4.2021 matka uviedla, že reálne nezačala s mal. Z. navštevovať žiadneho psychológa ani psychiatra, lebo jej to nebolo umožnené pre nesúhlas otca. Potvrdila, že otec sa s dieťaťom nestretáva, nevidel ho od februára XXXX a v poslednom čase boli len 4 sedenia cez Úsmev ako dar za jej prítomnosti. Z.

10. Súd vykonal pohovor s mal. Z. za prítomnosti kolízneho opatrovníka dňa 09.06.2021. Z. súdu vysvetlil, že býva s mamou, sestričkou a tatinom. Uviedol, že on má tatina a aj ocina. S tatinom býva a k ocinovi chodil. Potvrdil, že u matky spia všetci štyria na jednom matraci a to v poradí: tatino, on, mamina, sestrička. Majú viac izieb, ale v jednej je pracovňa matky a tatina. Z. potvrdil, že k ocinovi nechodí, ale keď chodil, tak u neho aj spával, chodili spolu na výlety. Aktuálne sa s otcom stretáva v W. ako dar na jednu hodinu v piatok. Z. uviedol, že to mu stačí, ale radšej je s maminou. V závere uviedol, že by išiel s ocinom do zoo aj na zmrzlinu, ak by s ním išla aj mamina.

11. Tunajší súd uznesením č. k. 3Em/1/2020 - 179 z 16.06.2021 nariadil výkon rozhodnutia, rozsudku č. k. 59P/282/2018-68 z 20.02.2019 (výrok I.). Rozhodnutie je vykonateľné dňom 22.06.2021 a právoplatné dňa 02.12.2021 vo výroku I. v spojení s uznesením KS v Bratislave č. k. 18CoE/197/2021-289 zo dňa 30.09.2021. Matke bola uznesením č. k. 3Em/1/2020-224 zo dňa 28.07.2021 uložená pokuta z dôvodu porušenia povinnosti vyplývajúcej z exekučného titulu. Matka doručila súdu dňa 18.12.2021 návrh na odklad výkonu súdneho rozhodnutia.

12. Z obsahu uznesenia OR PZ v Bratislave III, odbor kriminálnej polície, 1.odd.vyšetrovania, č.k. ČVS: ORP-182/1-VYS-B3-2020 z 28.5.2020 súd zistil, že bolo začaté voči otcovi trestné stíhanie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, že mal syna neprimerane fyzicky trestať, dieťa malo modriny, bolo uzavretejšie a nastávali u neho nevysvetliteľné výbuchy hnevu. Do konania bol pribratý aj znalec z

odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, Z.. X. R.. V. zo dňa 18.12.2020 bolo v zmysle § 215 ods. 1 písm. a) TP zastavené trestné stíhanie. Následne matka v zastúpení advokátkou podala voči rozhodnutiu sťažnosť bez odôvodnenia a dozorujúca prokurátorka uznesením z 04.02.2021 zamietla sťažnosť matky v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) TP.

12.1. Právna zástupkyňa matky podaním z 29.1.2021 podala odôvodnenie sťažnosti (ktorú podala 31.12.2020) k uzneseniu č. k.: ČVS: ORP-182/1-VYS-B3-2020 z 18.12.2020. Odôvodnenia zdôvodnila tým, že závery znaleckého posudku nemohli byť jediným spoľahlivým dôvodom na zastavenie konania pre zjavnú zaujatosť znalkyne. V tomto podaní bolo uvedené, že mal. Z. dňa XX.X.XXXX uviedol, že sa otca bojí a spomína udalosti X. (je to uvádzané už vyššie v bode 10.1. odôvodnenia).

13. Z obsahu správy Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie z 3.5.2021 vyplynulo, že matka ho kontaktovala telefonicky pre podozrenie na K. a bola jej poskytnutá telefonická krízová intervencia, odporučené občianske združenie H..

14. Z obsahu záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX znalkyne Z.. R. (je na čl. XXX-XXX; robený bol v trestnom konaní, v kópii sa nachádza v konaní sp. zn. XEm/X/XXXX) vyplýva, že v kontexte sporov rodičov môže prísť k vzniku syndrómu zavrnutého rodiča. Konštatovala, že aktuálny psychický stav dieťaťa je priaznivý, primeraný veku. U dieťaťa sa nemanifestovali symptómy týraného dieťaťa. Túžba syna po otcovi sa prejavila aj u znalkyne a odvážil sa k otcovi priblížiť až vtedy, keď ho ubezpečila, že mamina sa nebude hnevať Z psychologického hľadiska je dôležité, aby dieťa malo v živote oboch rodičov.

15. Z obsahu písomného znaleckého posudku č. 50/2021 (na čl. XXX v spise) Z.. et Z.. Z. C., znalca z odboru psychológia, klinická psychológia dospelých, klinická psychológia detí a poradenská psychológia vyplynuli súdu nasledovné závery:

15.1. Mal. Z. je detská osobnosť vo vývine, s dobrým adaptačným potenciálom. Matka z hľadiska osobnosti introvertovaný, prívetivý, svedomitý a uzatvorený typ s tendenciou k negatívnej emocionalite. Sú u nej prítomné psychastenické (zvýšená unaviteľnosť a precitlivosť), depresívne impulzívne tendencie. Pri konfliktných interakciách je u nej prítomné riziko manifestného nepriateľského správania. Otec je typ extravertovaný, sociabilný, prívetivý, svedomitý, aktívny a zodpovedný s nižšou negatívnou emocionalitou. U otca prevažujú prosociálne komunikačné stratégie.

15.2. Psychický stav maloletého je stabilizovaný z klinického hľadiska, bez prítomnej úzkostno - depresívnej symptomatiky. Avšak v popredí je pretrvávajúca problematika rodičovskej starostlivosti s prítomnou rivalizáciou rodičov, ktorá pre dieťa predstavuje záťažový faktor a vedie k prežívaniu konfliktu lojality, ktorý je sytený výchovným prístupom matky, ktorá má tendenciu nahrádzať rodičovskú rolu otca svojim partnerom a opakovane kriminalizovať otca.

15.3. V priebehu psychologického vyšetrenia nemanifestovali u dieťaťa žiadne známky týraného alebo zneužívaného dieťaťa, ani nápaditosti v prejavoch jeho správania. Maloletý bol aj v prítomnosti otca bez vyhýbavej, odmietavej a averzívnej symptomatiky a ani pred príchodom otca nejavil anticipačné obavy. Z. bol v kontakte s otcom komunikatívny, voči otcovi viditeľne prejavoval pozitívne emócie.

15.4. K aktuálnemu psychickému stavu rodičov sa vyjadril znalec tak, že pri psychologickom vyšetrení bola u matky prítomná depresívna symptomatika v pásme ľahkého stupňa. Matka referovala ambulantnú psychiatrickú a psychologickú liečbu afektívnej poruchy (depresie). Osobnosť otca znalec zhodnotil v kompenzovanom psychickom stave bez vyjadrenej psychopatologickej symptomatiky. U neho neboli potvrdené prítomné úzkostno - depresívne symptomatiky ako u matky.

15.5. Podľa vyjadrenia znalca v znaleckom posudku ani matka a ani otec nepredstavujú primárne riziko ohrozenia psychickej resp. fyzickej integrity dieťaťa. Sekundárne však môže mať nepriaznivý dopad na harmonický osobnostný vývin mal. Z. psychologicky nežiadúci výchovný trend matky, ktorý u dieťaťa vedie k duálnemu vnímaniu a prežívaniu rodičovskej pozície otca so substitúciou primárnej role otca partnerom matky. Znalec tu ďalej označil ako limitovaný priestor pre realizáciu rodičovských kompetencií otca a jeho individuálneho rozsahu stretávania sa s dieťaťom. Podľa psychologického vyšetrenia je u matky prítomná tendencia k emocionálne skreslenému mysleniu, čo súvisí aj s jej vlastným traumatickým a disharmonickým rodinným zázemím.

15.6. Podľa znalca výsledky znaleckého dokazovania mu nepoukazujú na prítomnosť porúch sexuálnej identity alebo sexuálnej preferencie u niektorého z rodičov, ktoré by odôvodňovali odporúčanie vyšetriť

matku alebo otca znalcom z odboru psychológia, odvetvia psychológia sexuality alebo znalcom z odboru psychiatria, odvetvie sexuológia.

15.7. Súčasná kvalita citových väzieb dieťaťa vo vzťahu k rodičom je negatívne ovplyvnená rodičovským konfliktom, ale z psychologického hľadiska nebolo potvrdené primárne narušenie kvalitného citového puta dieťaťa v jeho vzťahu s otcom v dôsledku fyzického týrania alebo sexuálneho neužívania dieťaťa otcom, ako to tvrdila matka. Znalec v závere uvádza, že výsledky dokazovania poukazujú na deficitnejšie rodičovské kompetencie matky v porovnaní s otcom a z psychologického hľadiska je alarmujúca výchovná tendencia matky ako rezidenčného rodiča nahradiť rodičovskú pozíciu otca jej súčasným partnerom. Preferencia dieťaťa prevažuje k matke, ale k otcovi má pozitívny vzťah, aktuálne s naznačenou ambivalenciou v dôsledku rivalizácie rodičov. U mal. Z. je nápadná duálna rodičovská rola otca s postupujúcou preferenciou partnera matky. Pri interakcii dieťaťa v prítomnosti matky sú v stratégiách matky naznačené hyperprotektívne tendencie a aj prílišné pútanie dieťaťa, ktoré u maloletého vyvolávajú regresné reakcie a narušajú prirodzený vývin efektívnej separácie dieťaťa.

15.8. Podľa výsledkov znaleckého dokazovania má každý z rodičov dostatočné osobnostné dispozície potrebné k zabezpečovaniu osobnej starostlivosti a výchovy o dieťa. Avšak pri hodnotení rodičovských kompetencií má matka znížené skóre v troch oblastiach (jej osobnostná charakteristika, výchovné zručnosti, kvalita rodičovských interakcií), čo sa negatívne prejavuje pri substitúcii rodičovskej role otca partnerom matky a snahou matky kriminalizovať otca ako rodiča. U maloletého sú známky korešpondujúce minimálne s nepriamou alebo diskretnou mierou ovplyvňovania dieťaťa rezidenčným rodičom, t.j. matkou voči otcovi. Tento záver bol odôvodnený aj tým, že maloletý neprežíva komplementárne rodičovskú starostlivosť matky a otca a v jeho vyjadreniach sú prítomné mechanicky opakované devalvačné frázy voči osobe otca, ktoré neimponujú autenticky, ale vykazujú známky negatívneho ovplyvňovania resp. programovania maloletého.

15.9. Tvrdenia mal. Michala vo vzťahu k otcovi nie je možné podľa znalca psychologicky hodnotiť ako vierohodné, keďže imponovali neautenticky ako naučené a absentovala u nich akákoľvek citová a emočná sprievodná odozva. Z psychologického hľadiska tvrdenia dieťaťa zapadajú zrozumiteľnejšie do rivalizujúcich stratégií rodičov.

15.10. Podľa znalca je zrejmé, že dieťa nemá primárne narušenú kvalitu citových a emočných väzieb vo vzťahu k otcovi, ale sekundárne je vo vzťahu k otcovi negatívne ovplyvňovaný devalvačným a podozrievavým postojom matky. Znalecké dokazovanie nepreukázalo relevantný psychologický dôvod, aby znalec odporučil akékoľvek obmedzenie stretávania dieťaťa s otcom. Pre obnovenie extenzívneho stretávania sa mal. Z. s jeho otcom je nevyhnutná kooperácia zo strany matky vrátane korekcie jej popísaných stratégií, ktoré majú negatívny dopad na vzájomný vzťah dieťaťa s otcom. Ak mal. Z. dostal priestor na stretnutie s otcom bez konfliktogénnych interakcií rodičov, reagoval na otca pozitívne.

16. Znalec Z. zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku aj pri ústnom podaní znaleckého posudku na pojednávaní.

17. Uznesením č.k. 3Em/1/2020 - 47 zo dňa 24.6.2020 (právoplatné dňa 21.07.2020) súd uložil povinnosť: a) obom rodičom podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu v priestoroch K. priateľov detí z detských domovov W. ako dar, občianske združenie v pravidelných týždňových intervaloch o celkovom počte 15 hodín (výrok I.), b) povinnosť maloletému a otcovi podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu v K. priateľov detí z detských domovov W. ako dar v pravidelných týždňových intervaloch o celkovom počte 30 hodín (výrok II.), c) matke povinnosť maloletého riadne pripraviť a odovzdať v priestoroch zariadenia na realizáciu poradenstva a následne po skončení realizácie hodiny poradenstva si dieťa prevziať (výrok III.), d) rodičom povinnosť rešpektovať pokyny a usmernenia súdom určeného zariadenia na realizáciu odborného poradenstva (výrok IV.).

18. Z obsahu správy Spoločnosti priateľov detí z detských domovov úsmev ako dar (ďalej len „W.r“) zo dňa 25.10.2021 doručeného dňa 09.11.2021 do spisu 3Em/ 1/2020 (je na čl. 251 v spise) mal súd preukázané, že od decembra 2020 sa realizujú na základe nariadeného výchovného opatrenia stretnutia otca s maloletým na pôde tohto zariadenia. Celkovo od 04.12.2020 do 22.10.2021 sa zrealizovalo 30 stretnutí a v rámci prvých sedemnástich sedení boli vymedzené rôzne témy, pr. Rodinná situácia, príchod dieťaťa do rodiny, budovanie dôvery a istoty, vnímanie a prežívanie dieťaťa, rodičovské kompetencie, rola otca rola matky, vnímanie potrieb dieťaťa, konflikt lojality. Od 18.- teho sedenia dňa 23.07.2021 nebola už vymedzená konkrétna téma stretnutia. Termíny stretnutí boli nasledovne: 04.12.2020, 11.12.2020, 18.12.2020, 19.2.2021, 26.2.2021, 30.4.2021, 10.5.2021, 14.5.2021, 21.5.2021, 28.5.2021,

4.6.2021, 7.6.2021, 11.6.2021, 18.6.2021, 21.6.2021, 25.6.2021, 16.7.2021, 23.7.2021, 30.7.2021, 6.8.2021, 13.8.2021, 20.8.2021, 3.9.2021, 10.9.2021, 17.9.2021, 24.9.2021, 1.10.2021, 8.10.2021, 15.10.2021, 22.10.2021.

18.1. Terénny sociálny pracovník podrobne jednotlivé stretnutia opísal (bolo ich celkovo 30). Zo všetkých vyjadrení ohľadom realizovaných stretnutí vyplynulo, že dieťa sa otca nebojí, je kontaktné. Vedeli sa spolu hrať, často k hrám vyzýval aj Z. otca, veľa sa smiali, mal. Z. bol uvoľnený a veselý. Z. bol X.X.XXXX uvoľnený, v blízkom kontakte s otcom, sedel otcovi na kolenách, opieral sa o otca chrbtom. Mal. Z. pri hre skoro na otcovi až ležal či vykladal si na neho nohy v niektoré dni (7.6.2021, 18.6.2021, 30.7.2021, 6.8.2021). Tiež sa otec so synom veľa rozprávali, smiali, pozerali aj rozprávku. Dňa 20.8.2021 maloletý povedal, že sa na ocka tešil. Počas stretnutí sa Z. veľa smial. Dňa 22.10.2021 sa otec so synom rozprávali, že ide o posledné stretnutie v W. ako dar, Z. sa o otca opieral, bol uvoľnený.

18.2. Mal. Z.I javil známky konfliktu lojality pri jeho správaní (v dne: 4.12.2020, 11.12.2020, 18.12.2020, 19.2.2020, 26.2.2021), lebo pri odchode matky bol smutný, niekoľko krát sa k nej vrátil, ale následne po jej odchode nemal problém v kontakte s otcom. Dňa 18.12.2020 sa Z. pýtal matky, či musí ísť za otcom. Dňa 19.2.2020 sa zdalo dokonca, ako by nechcel ísť za otcom - ale za rohom, kde ho už mama nemohla vidieť sa doširoka usmial a poskakovaním prišiel k otcovi, s ktorým sa veselo zvítal. Dňa 26.2.2021 ako náhle bola matka za rohom, Z. zo smútku zmenil správanie a výzor a tešil sa na otca. Bez konfliktu lojality prebehli stretnutia dňa 30.4.2021 a 10.5.2021.

19. V záverečnom vyjadrení matka uviedla, že návrh podávala z dôvodu prejavov maloletého, postupovala v jeho najlepšom záujme. Jej cieľom nebola kriminalizácia otca, ani úmyselné zabránenie styku. Ona v konaní spolupracovala, umožňovala styk otca s dieťaťom za jej prítomnosti, respektíve prítomnosti 3. osoby, podrobila sa aj opatreniu súdu v Úsmeve ako dar. Žiaľ znalecký posudok nemôže považovať za objektívny, ale je jej zrejmy záver znalca.

19.1. Otec žiadal návrh na zákaz styku zamietnuť, stotožňuje sa so závermi znaleckého posudku i správy ÚK.19.2. Kolízny opatrovník dieťaťa ako aj prokurátorka zhodne navrhli zamietnuť návrh matky.

20. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

21. Aj Listina základných práv a slobôd v článku 32 ods. 1 v spojení s odsekom 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona. Ak súdy pripustia vplyv samotného tvrdenia matky na rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby jej dôvody boli podrobené skúmaniu spôsobilosti zasiahnuť do záujmov dieťaťa, teda ak by im stačil len nesúhlas matky so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, nemôžu ani zistiť, ktorý z rodičov poskytuje v záujme dieťaťa väčší výchovný priestor druhému rodičovi (za predpokladu, že obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem a sú na to spôsobilí).

22. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

23. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na

výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

27. Podľa § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

28. Podľa § 38 ods. 2 CMP názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

29. Podľa § 116 CMP ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcim konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia.

30. Podľa § 43 ods.1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti

31. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“), záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné administratívne opatrenia.

Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, sa zaväzujú, že zabezpečia, aby inštitúcie, služby a zariadenia zodpovedné za starostlivosť a ochranu detí zodpovedali normám stanoveným kompetentnými úradmi, zvlášť po stránke bezpečnosti a ochrany zdravia, počtu a kvalifikácie personálu ,ako aj kompetentného dozoru. Záujem dieťaťa teda stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy, najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečie, vyplývajúce z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obom rodičom.

32. Predmetom konania je zakázať otcovi stretávanie s mal. Z..

33. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami rodičov, znaleckým dokazovaním ako aj samotným vyjadrením mal. Z., vyjadrenia vyhodnocoval jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, pozorne vnímal samotné argumentácie rodičov, prečo by súd mal alebo nemal vyhovieť návrhu matku. Vychádzal tiež zo záverov znaleckého posudku Mgr. et Z.. Vykonaným dokazovaním mal súd objektívne preukázané, že návrh matky na zákaz styku dieťaťa s otcom nie je podaný dôvodne., síce matka bola pri podávaní návrhu sama presvedčená, že koná len v najlepšom záujme maloletého. Z vyjadrení mal. Z. na súde ani u znalca nevyplýva reálny nezáujem o otca, alebo že by nechcel byť s otcom vôbec v kontakte, alebo že sa ho bojí. V zmysle záverov znalca má mal. Z. k otcovi pozitívny citový vzťah, citovú väzbu. Samotný znalec v svojich záveroch presne charakterizoval osobnosti rodičov aj Z., uviedol psychické rozpoloženie dieťaťa pri riešení akéhokoľvek vzťahu s rodičmi (viď body 15. až 15.10. odôvodnenia tohto rozsudku). Znalec jasne uviedol, že v priebehu psychologického vyšetrenia nemanifestovali u dieťaťa žiadne známky týraného alebo zneužívaného dieťaťa, ani nápaditosti v prejavoch jeho správania. Maloletý bol aj v

prítomnosti otca bez odmietavej a averzívnej symptomatiky, voči otcovi prejavoval pozitívne emócie. Výsledky znaleckého dokazovania nepreukázali u rodičov prítomnosť porúch sexuálnej identity alebo sexuálnej preferencie. Ani jeden z rodičov nepredstavuje primárne riziko ohrozenia psychickej resp. fyzickej integrity dieťaťa. Znalec označil za nežiaduci ním zistený výchovný trend matky, ktorá dieťa vedie k duálnemu vnímaniu a prežívaniu rodičovskej pozície otca so substitúciou primárnej role otca jej partnerom. Podľa znalca to môže mať nepriaznivý dopad na harmonický osobnostný vývin mal. Z.. Výchovnú tendenciu matky ako rezidenčného rodiča nahradiť rodičovskú pozíciu otca jej súčasným partnerom hodnotí za alarmujúca.

34. Vychádzajúc z vzájomných vyjadrení rodičov mal súd podporne preukázané, že vzťahy medzi rodičmi dieťaťa boli a doposiaľ sú vážne narušené, rodičia spolu nedokážu riadne komunikovať a dieťa len ťažko vie udržať citové väzby k otcovi vzhľadom na rezidenčné pasívne pôsobenie matky na dieťa (I. ÚS 266/2010 (ČR)). Súd pri návrhu na zákaz styku prihliadal v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Súd sa zaoberal dôvodmi návrhu matky a taktiež dôvodmi otca, pre ktoré nesúhlasil so zákazom styku. Súd vychádzal okrem iného z aktuálneho veku dieťaťa, z terajšieho spôsobu a formy komunikácie rodičov, prvoradne však z vyjadrenia mal. Michala a znaleckého posudku Mgr. et Mgr. Balka. Z dokazovania vplynulo, že maloletý je v takom silnom konflikte lojality, že sa pred každým z rodičov správa inak, len aby ich uspokojil. Vyplývalo to hlavne aj z podrobného popisu v zariadení Úsmev ako dar, kde sa zrealizovalo 30 sedení. Mal. Z. pred matkou vystupoval smutno, ale ako náhle zašiel za roh steny, správanie sa u neho mení, je z neho veselý a poskakujúce sa dieťa tešiace sa na otca. Čiže pokiaľ má naozaj mal. Z. v skutočnosti rada (a súd je presvedčený, že má, lebo inak by nepodala návrh, nespolupracovala s Úsmevom ako dar, finančne sa nepodieľala na zaplatení znaleckého posudku, nepodávala trestné oznámenie s hrozbou že otec na ňu podá trestné oznámenie, atď.), najlepšie čo môže nateraz pre svojho syna urobiť, je snažiť sa nepôsobiť na syna hoc aj len svojimi negatívnymi postojmi k otcovi priamo pred dieťaťom. V tomto konkrétnom osobitnom prípade pri psychickej analýze dieťaťa znalcom by si mala matka uvedomiť, že svoje právo rodičia nemôže uplatňovať bezbrehovo bez toho, aby nebral ohľad na psychický a zdravý duševný vývoj dieťaťa či na druhého biologického rodiča dieťaťa, ktorý o maloletého záujem má a preukázateľne nevlýva na syna negatívne. Na základe týchto dôvodov aj súd zamietol návrh matky.

35. O trovách znaleckého dokazovania rozhodne súd samostatným uznesením napriek tomu, že v zmysle § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Dôvodom je tá skutočnosť, že v čase vyhlásenia rozsudku nebola súdu známa celková výška, pretože na poslednom pojednávaní vypovedal znalec a oznámil súdu, že vyúčtované znalečné súdu pošle.

36. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p., že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

Poučenie:

POUČENIE: Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.